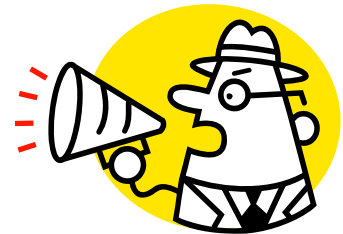

การลงทุนในตราสารหนี้

การลงทุนในตราสารหนี้

นำร่อง

1. วิธีการลงทุน... คุณเลือกได้
2. คุณเป็นผู้ลงทุนประเภทไหน
3. รู้จักกับตราสารหนี้
4. ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนตราสารหนี้
5. การวิเคราะห์ราคาและวิธีซื้อขายตราสารหนี้

1.

วิธีการลงทุน... คุณเลือกได้

❖ รู้จักการลงทุน

❖ เมื่อพร้อมลงทุน... ต้องเริ่มอย่างไร

รู้จักการลงทุน

- **การลงทุน** หมายถึง การเปลี่ยนอำนาจการ
บริโภคที่มีอยู่ในปัจจุบันบางส่วน เอาไปใช้
บริโภคในอนาคต
- เพื่อให้เกิดความสามารถที่จะ**บริโภค**
ในอนาคต แทนที่จะบริโภคหรือใช้ทรัพย์สิน
เงินทองที่มีอยู่ทั้งหมดในวันนี้
- การลงทุนเป็น**การสร้างภูมิคุ้มกัน**
ทางการเงิน

ประเภทของการลงทุน

การลงทุนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การลงทุนในทรัพย์สินที่แท้จริงและมีตัวตนจับต้องได้
(Consumer investing)
2. การลงทุนในการทำธุรกิจ (Business investing)
3. การลงทุนในทรัพย์สินทางการเงิน
(Financial investing)

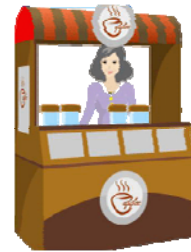

1. การลงทุนในทรัพย์สินที่แท้จริงและมีตัวตนจับต้องได้ (Consumer Investing)

- ❖ อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน อาคารพาณิชย์
- ❖ เครื่องประดับ / อัญมณี เช่น เพชร พลอย ทองรูปพรรณ
- ❖ พระเครื่อง เครื่องราง ของขลัง
- ❖ วัตถุโบราณ เช่น ถ้วยชามสังคโลก นาฬิกาโบราณ รถโบราณ
- ❖ สิ่งของที่หายากและน่าจะมีมูลค่าสูงในอนาคต เช่น ตราไปรษณียากร และเหรียญกษาปณ์ตามโอกาสพิเศษต่าง ๆ

2. การลงทุนในการทำธุรกิจ (Business Investing)

- ❖ ทำในสิ่งที่คนอื่นทำ แต่ทำให้ดีกว่า
ทั้งในด้านสินค้า บริการ และต้นทุน
- ❖ เสนอผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปัจจุบัน
ให้ลูกค้ากลุ่มใหม่
- ❖ สร้างโอกาสจากเทคโนโลยีใหม่

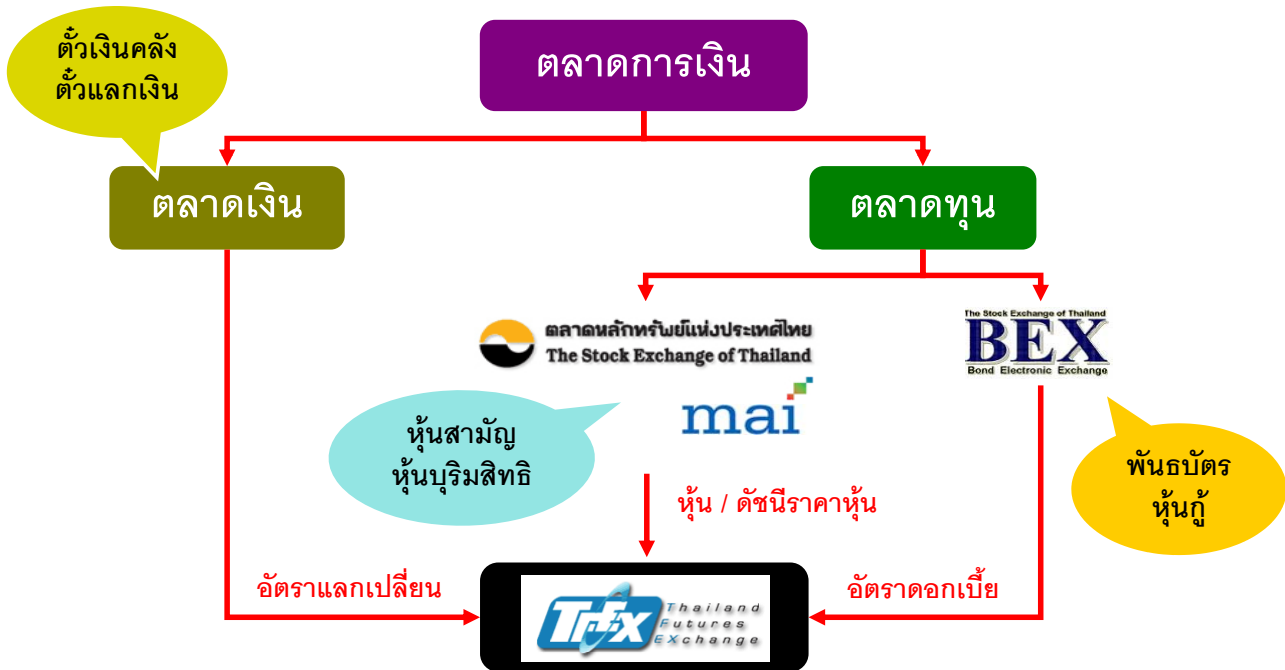

3. การลงทุนในทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Investing)

- ❖ ตราสารตลาดเงิน เช่น เงินฝาก ตั๋วแลกเงิน ตั๋วเงินคลัง ฯลฯ
- ❖ ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ฯลฯ
- ❖ ตราสารทุน เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ฯลฯ
- ❖ ตราสารอนุพันธ์ เช่น Futures, Options ฯลฯ
- ❖ กองทุนรวม

เริ่มรู้จักกับตลาดการเงิน

รู้จักตลาดเงิน (Money Market)

ประเภทของตราสารตลาดเงิน

ตราสารตลาดเงิน (Money Market Instruments)

เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้นที่มีระยะเวลาครบกำหนดของตราสารหนี้สั้นกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี

การลงทุนประเภทนี้จะให้ผลตอบแทนที่สม่ำเสมอและไม่สูงนัก แต่สามารถแปลงสภาพให้เป็นเงินสดได้ง่าย ตราสารประเภทนี้เป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ แต่ก็ให้ผลตอบแทนที่ต่ำ เช่นเดียวกัน

ประเภทของตราสารตลาดเงินที่สำคัญ

ประเภท	ลักษณะที่สำคัญ
เงินฝาก (Saving)	<ul style="list-style-type: none">เป็นตราสารทางการเงินที่มีสภาพคล่องสูงได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย
พันธบัตรธนาคาร แห่งประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none">เป็นตราสารทางการเงินระยะสั้นที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจะกำหนดวันชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยตามอายุของพันธบัตรผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรเป็นหลักประกันให้กับหน่วยงานราชการ องค์การของรัฐ สถาบันการเงิน และบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระเบียบและเงื่อนไขของผู้รับพันธบัตรเป็นหลักประกันแต่ละรายด้วยสามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้ตามเงื่อนไขของธนาคารแห่งประเทศไทย

ประเภทของตราสารตลาดเงินที่สำคัญ (ต่อ)

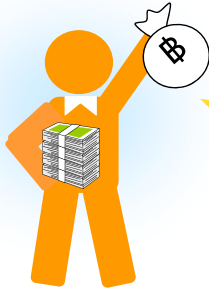
ประเภท	ลักษณะที่สำคัญ
ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นตราสารทางการเงินระยะสั้นที่บุคคลหนึ่งสั่งให้อีกบุคคลหนึ่งจ่ายเงินตามจำนวนเงินที่ได้ระบุไว้ในตั๋วแลกเงินนั้น ให้แก่บุคคลอีกรายหนึ่ง ในวันที่กำหนดไว้บนหน้าตั๋วแลกเงิน สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้ในตลาดเงิน (Money Market) จึงถูกเรียกว่า Commercial Paper ตั๋วแลกเงินส่วนใหญ่จะมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน รับรอง อาวาลหรือสลักหลังอย่างไม่มีเงื่อนไข
ตั๋วสัญญาใช้เงิน (Promissory Notes)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นตราสารทางการเงินระยะสั้นที่ออกโดยบุคคลหนึ่ง เป็นสัญญากับบุคคลอีกรายหนึ่งว่าจะใช้เงินจำนวนที่ระบุบนหน้าตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นพร้อมด้วยดอกเบี้ยในวันที่กำหนด ส่วนใหญ่ตั๋วสัญญาใช้เงินจะแลกเปลี่ยนมือไม่ได้ (Non-Negotiable) และมักจะแสดงข้อความนั้นไว้บนหน้าตั๋ว หากเป็นกรณีที่ได้มีการแสดงข้อความ “แลกเปลี่ยนมือไม่ได้” และตั๋วสัญญาใช้เงินมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน รับรองหรืออาวาล ตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นก็สามารถนำมาซื้อขายในตลาดเงินได้

ประเภทของตราสารตลาดเงินที่สำคัญ (ต่อ)

ประเภท	ลักษณะที่สำคัญ
ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bill)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นหลักทรัพย์ระยะสั้นที่ออกโดยรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชนมาพยุงบฐานะเงินคงคลัง (เงินสด) ของรัฐบาล การจำหน่ายทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทยโดยใช้วิธีการประมูล
บัตรเงินฝากแลกเปลี่ยนมือได้ (Negotiable Certificate of Deposit: NCD)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นเอกสารทางการเงินที่ธนาคารผู้รับฝากออกให้แก่ผู้ฝากเงิน โดยมีการกำหนดระยะเวลาและอัตราดอกเบี้ยที่แน่นอน และสามารถเปลี่ยนมือได้
การทำสัญญาซื้อคืน (Repo Transaction)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นการตกลงกันระหว่างผู้กู้เงิน/ผู้ขายหลักทรัพย์ (Seller) และผู้ให้กู้เงิน/ผู้ซื้อหลักทรัพย์ (Buyer) โดยผู้กู้เงินตกลงจะขายหลักทรัพย์ให้กับผู้ให้กู้เงิน โดยมีสัญญาว่าผู้กู้เงินจะซื้อคืนหลักทรัพย์จากผู้ให้กู้เงิน ในอนาคต ด้วยจำนวนเงินเท่ากับเงินต้นที่ได้กู้ไว้บวกกับดอกเบี้ยของการกู้ยืมตามระยะเวลาและอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารตลาดเงิน

ผลตอบแทน

1. ผลต่างของราคารับซื้อกับราคาหน้าตั๋ว (ส่วนลด)
2. เงินได้จากดอกเบี้ยรับ (Interest Income)

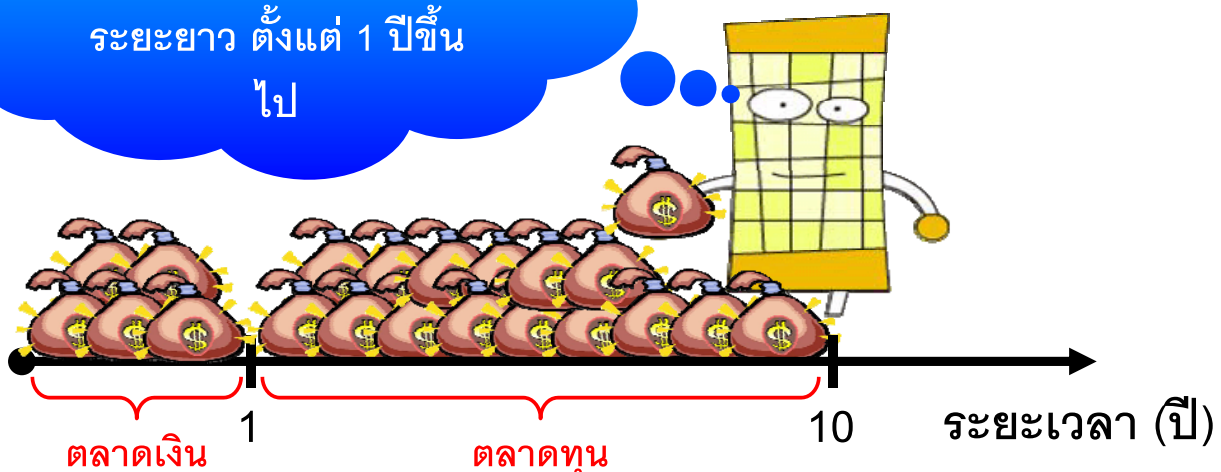
1. ความสามารถในการชำระหนี้ (Credit Risk)
2. การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)
3. ผลตอบแทนในรูปรายได้ (Income Risk)
4. การขาดสภาพคล่องของตราสาร (Liquidity Risk)

ความเสี่ยง

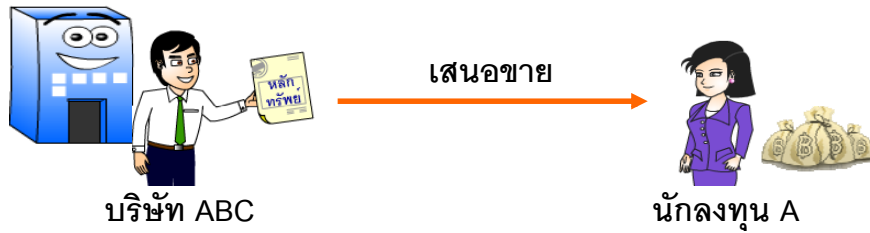
รู้จักตลาดทุน (Stock Market)

ตลาดที่มีการซื้อขาย
สินทรัพย์ทางการเงิน
ระยะยาว ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

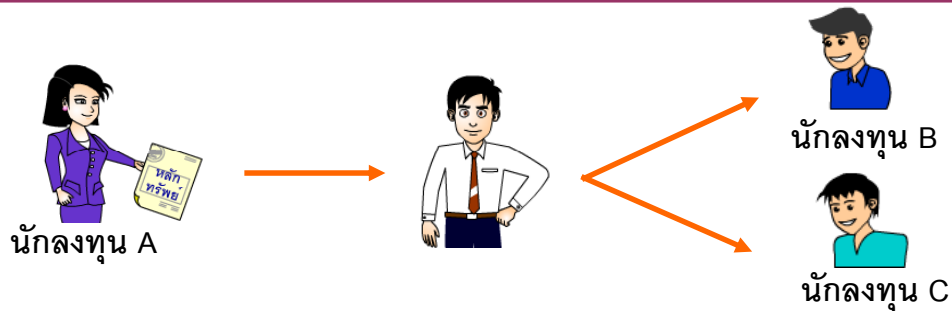

รู้จักตลาดทุน (ต่อ)

ตลาดแรก : ตลาดที่ซื้อขายเฉพาะหลักทรัพย์ที่ผู้ออกเสนอขายเป็นครั้งแรก

ตลาดรอง : ตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์ที่เคยถูกซื้อขายมาแล้วในตลาดแรก

2.

คุณเป็นผู้ลงทุนประเภทไหน

- ❖ วิเคราะห์จากความเสี่ยง
- ❖ วิเคราะห์จากการตัดสินใจ

คุณเป็นผู้ลงทุนแบบไหน?

สามารถวิเคราะห์ได้จาก 2 วิธีที่สำคัญ ได้แก่...

1. วิเคราะห์จากความเสี่ยง

งานวิจัยของ Marilyn MacGruder Barnewall แห่ง MacGruder Agency

2. วิเคราะห์จากการตัดสินใจ

บทวิเคราะห์ของ Bailard, Biehl & Kaiser Five-Way Model (BB&K)

วิเคราะห์จากความเสี่ยง

แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ...

ผู้ลงทุนประเภทรอรับผล

(Passive Investors)

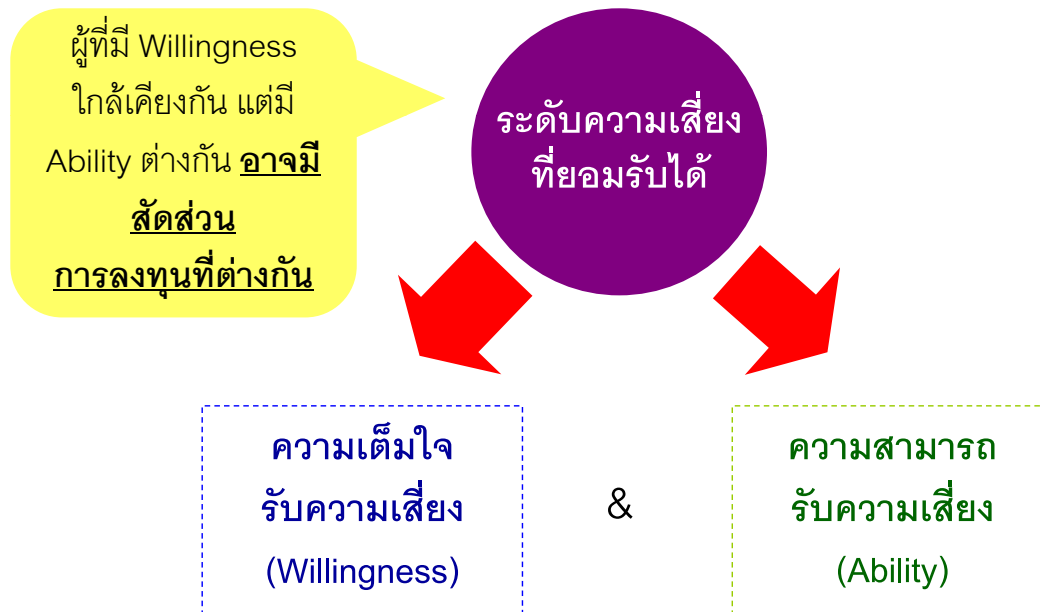
มักจะหลีกเลี่ยงความเสี่ยง
หรือยอมรับความเสี่ยง
ได้ค่อนข้างต่ำ

ผู้ลงทุนประเภทมุ่งหวังผล

(Active Investors)

มักจะชอบความเสี่ยง
มากกว่าความมั่นคง
ของเงินลงทุน

ส่วนประกอบของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ระดับความเต็มใจรับความเสี่ยง (Willingness)

รับความเสี่ยงได้น้อย

มองความเสี่ยงเป็นอันตราย
มักเลือกสิ่งที่ไม่ผลลัพธ์ที่แน่นอน
ชอบความผันผวนต่ำ
ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ยาก

รับความเสี่ยงได้มาก

มองความเสี่ยงเป็นโอกาส
เลือกสิ่งที่ไม่ผลลัพธ์ที่ไม่แน่นอนได้
สามารถรับความผันผวนสูงได้
ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

ระดับความสามารถรับความเสี่ยง (Ability)

รับความเสี่ยงได้น้อย

ฐานะการเงินปานกลาง
ระยะเวลาการลงทุนสั้น
ความต้องการสภาพคล่องสูง

รับความเสี่ยงได้มาก

ฐานะการเงินมั่นคง
ระยะเวลาการลงทุนยาว
ความต้องการสภาพคล่องต่ำ

วิเคราะห์จากการตัดสินใจ

แบบฉบับของผู้ลงทุนแบ่งออกเป็น 5 ประเภท โดยพิจารณาจาก...

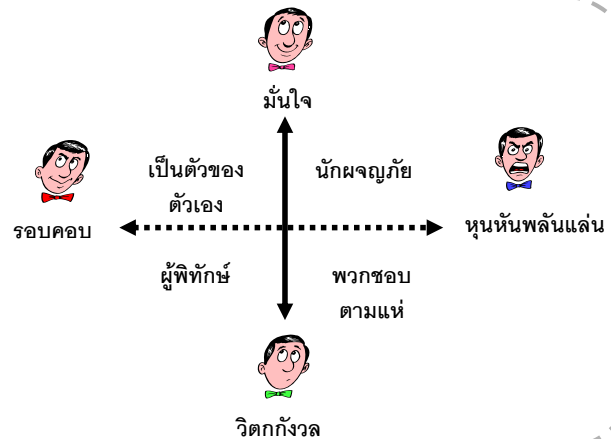
1. ระดับความมั่นใจ และความวิตกกังวล
2. แนวปฏิบัติของบุคคลนั้นๆ

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลของผู้ลงทุน

Bailard, Biehl & Kaiser (BB&K) เสนอว่า

มีแกนจิตวิทยามนุษย์ 2 แกน ได้แก่

- ❖ **แกนตั้ง** ด้านบนสุด แสดงความมั่นใจสูง และด้านล่างสุดแสดงความวิตกกังวล
- ❖ **แกนนอน** ด้านซ้ายสุด แสดงความระมัดระวัง และด้านขวาสุดแสดงความหุนหันพลันแล่น

Workshop

แบบทดสอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

3.

รู้จักกับตราสารหนี้

- ◆ ตราสารหนี้คืออะไร
- ◆ ทำไมจึงควรลงทุนในตราสารหนี้
- ◆ ส่วนประกอบที่สำคัญของตราสารหนี้
- ◆ ประเภทของตราสารหนี้

ตราสารหนี้คืออะไร

ตราสารหนี้ (Debt Instruments)

เป็นตราสารทางการเงินชนิดที่
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ออกกับ
ผู้ลงทุนในฐานะลูกหนี้ (ผู้ออก) กับ
เจ้าหนี้ (ผู้ลงทุน)

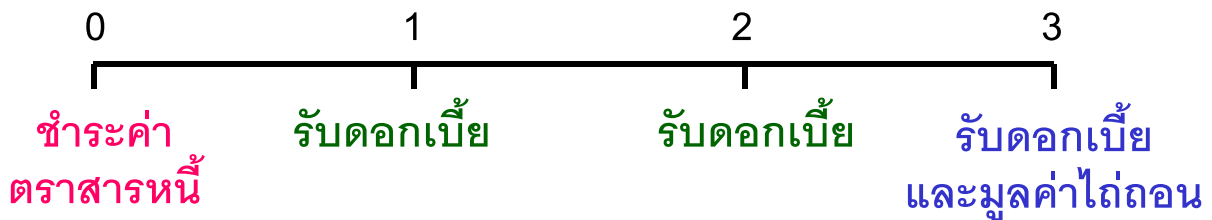
ตราสารหนี้ (ต่อ)

ผู้ออกตราสาร (ลูกหนี้)

ผู้ซื้อตราสาร (เจ้าหนี้)

ทำไมจึงควรลงทุนในตราสารหนี้

1. เป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ
2. ได้รับผลตอบแทนที่ค่อนข้างแน่นอนและสม่ำเสมอ
3. ช่วยในการกระจายความเสี่ยง (Diversification) ได้มากกว่าลงทุนในหุ้นสามัญ หรือ ฝากเงินธนาคาร
4. สามารถนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น ใช้ค้ำประกันธุรกิจ
5. เก็บเป็นเงินออมหรือมรดก ให้ลูกหลานได้

ส่วนประกอบที่สำคัญของตราสารหนี้

- 1) มูลค่าที่ตราไว้ (Par Value)
- 2) อัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (Coupon Rate)
- 3) งวดการจ่ายดอกเบี้ย (Coupon Frequency)
- 4) วันหมดอายุหรือวันครบกำหนดไถ่ถอน (Maturity Date)
- 5) ชื่อผู้ออก (Issuer)
- 6) ประเภทของตราสารหนี้
- 7) ข้อสัญญา (Covenants)

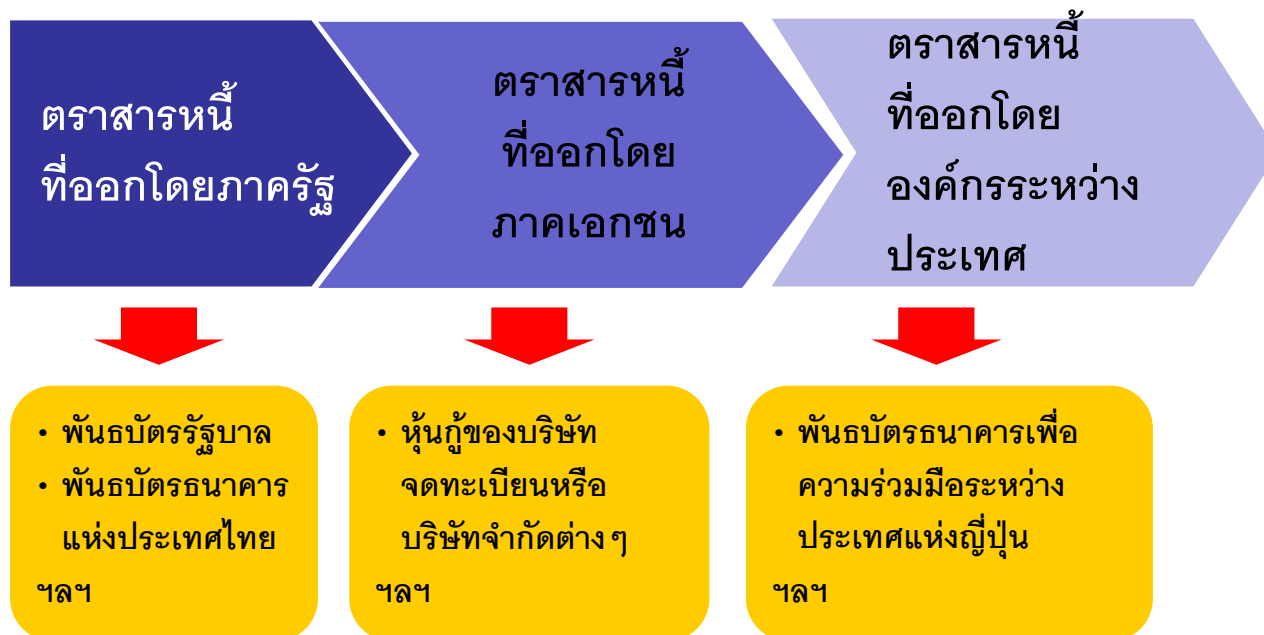
ประเภทของตราสารหนี้

แบ่งตาม...

- ประเภทของผู้ออก
- สิทธิในการเรียกร้อง
- หลักประกัน
- ชนิดอัตราดอกเบี้ย
- ชนิดของสิทธิแฝงที่ติดมาพร้อมกับตราสารหนี้
- กระแสการจ่ายเงิน
- หน้าที่ที่มีการจัดโครงสร้างพิเศษ

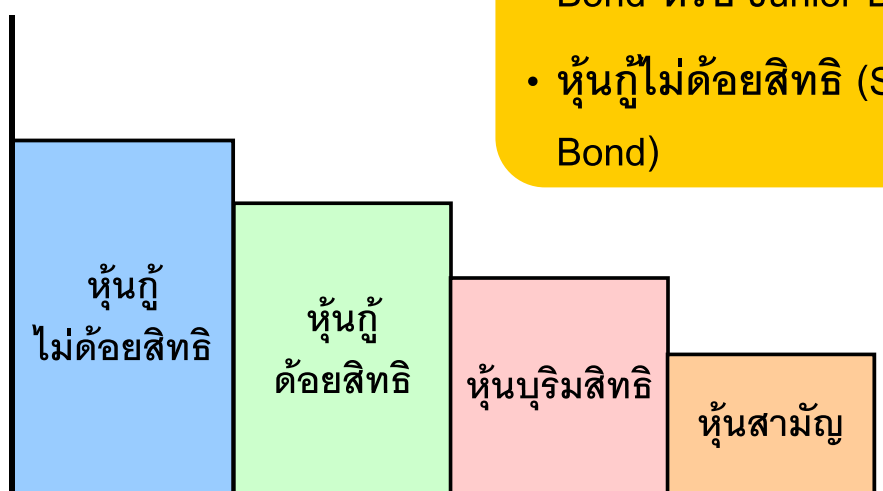

แบ่งตามประเภทผู้ออก

แบ่งตามสิทธิในการเรียกร้อง

สิทธิในการเรียกร้อง

- หุ้นกู้ด้อยสิทธิ (Subordinated Bond หรือ Junior Bond)
- หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ (Senior Bond)

แบ่งตามหลักประกัน

หุ้นกู้มีหลักประกัน
(Secured Bond)

มีสินทรัพย์ถาวร
เป็นหลักประกัน
การชำระหนี้

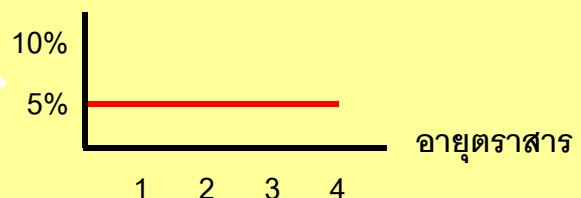
ไม่มีสินทรัพย์ใดๆ
วางไว้เป็นหลักประกัน
การชำระหนี้

หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน
(Unsecured Bond)

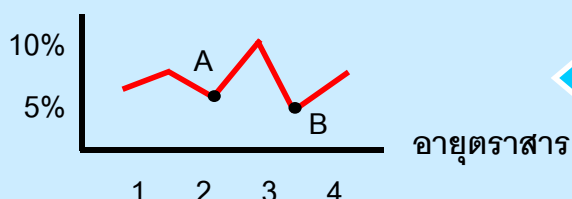
แบ่งตามการจ่ายดอกเบี้ย

หุ้นกู้จ่ายดอกเบี้ยคงที่

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ย

หุ้นกู้จ่ายดอกเบี้ยลอยตัว

แบ่งตามสิทธิแปลงที่ติดมาพร้อมกับตราสารหนี้

หุ้นกู้ที่ไม่มีสิทธิแปลง
(หุ้นกู้ปกติ)

หุ้นกู้ที่มีสิทธิแปลง

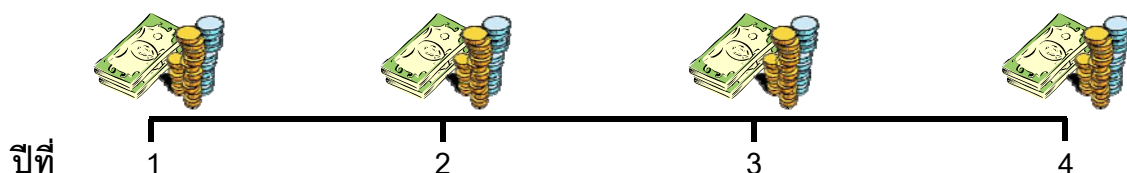
- หุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Bond)
- หุ้นกู้ที่ผู้ออกมีสิทธิเรียกคืนก่อนกำหนด (Callable Bond)
- หุ้นกู้ที่ผู้ออกมีสิทธิไถ่ถอนก่อนกำหนด (Puttable Bond)

แบ่งตามการจ่ายเงินต้น

หุ้นกู้ที่จ่ายเงินต้นงวดเดียว

หุ้นกู้ที่ทยอยจ่ายเงินต้น

หุ้นกู้ที่มีการจัดโครงสร้างพิเศษ

หุ้นกู้ที่เกิดจากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitized Bond)

- ◆ เป็นการนำสินทรัพย์ที่มีการเปลี่ยนมือยาก มาแปลงเป็นหลักทรัพย์ เพื่อให้สามารถซื้อขายในตลาดรองได้ง่ายขึ้น
- ◆ ผู้ถือจะได้รับกระแสเงินสด (รายได้) จากตัวสินทรัพย์ที่นำมาแปลง
- ◆ ตัวอย่าง การนำสินเชื่อผ่อนบ้านมาแปลงเป็นหลักทรัพย์โดยออกเป็นตราสารหนี้ (Mortgage-backed securities)

สรุปประเภทของตราสารหนี้

ผู้ออก	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	องค์กรระหว่างประเทศ
สิทธิเรียกร้อง	ด้อยสิทธิ	ไม่ด้อยสิทธิ	
หลักประกัน	มีหลักประกัน	ไม่มีหลักประกัน	
ดอกเบี้ย	ดอกเบี้ยคงที่	ดอกเบี้ยลอยตัว	
สิทธิแปลง	ไม่มีสิทธิแปลง	มีสิทธิแปลง	
เงินต้น	จ่ายคืนงวดเดียว	ทยอยจ่ายคืน	
โครงสร้างพิเศษ			

4.

ผลตอบแทนและความเสี่ยง จากการลงทุนในตราสารหนี้

- ◆ ผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้
- ◆ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้
- ◆ ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้

ผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้

1. กำไร / ขาดทุนจากการขายตราสารหนี้ (Capital Gain / Loss)
2. เงินได้จากดอกเบี้ยรับ (Interest Income)
3. เงินได้จากส่วนลด (Discount)
4. Reinvestment หรือ Interest on Interest

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าและผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้

- ◆ ระยะเวลาของตราสารหนี้ (Time to Maturity)
- ◆ อัตราดอกเบี้ยหน้าตัวของตราสารหนี้ (Coupon Rate)
- ◆ อัตราดอกเบี้ยในตลาด (Interest Rate)
- ◆ การรายงานการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating)

อัตราผลตอบแทนที่ต้องการและอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว

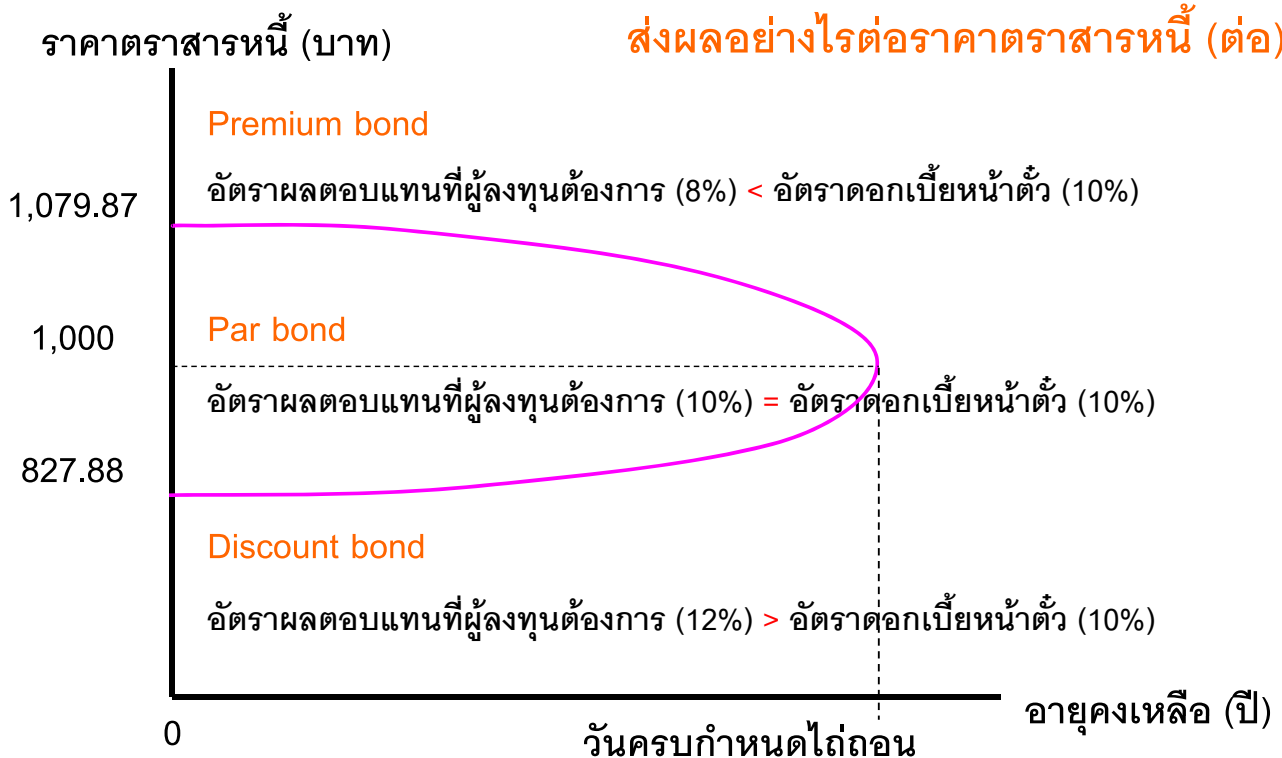
	อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (Required rate of return)	อัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (Coupon rate)
คือ...???	<ul style="list-style-type: none"> อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการเมื่อถือตราสารหนี้จนครบกำหนดไถ่ถอน (Yield to maturity) 	<ul style="list-style-type: none"> อัตราผลตอบแทนที่ผู้ออกตราสารหนี้สัญญาว่าจะจ่ายผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดให้กับผู้ถือตราสารหนี้
ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ความเสี่ยงในการลงทุน การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจัยต่างๆ ของผู้ออกตราสารหนี้

หมายเหตุ : อัตราผลตอบแทนทั้งสองนั้น อาจจะเท่ากันหรือไม่ก็ได้ ซึ่งจะมีผลต่อราคาของตราสารหนี้

อัตราผลตอบแทนที่ต้องการและอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว ส่งผลอย่างไรต่อราคาตราสารหนี้

- กรณีที่ 1 อัตราผลตอบแทนทั้งสองนั้นเท่ากัน
- กรณีที่ 2 อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการมากกว่า
อัตราดอกเบี้ยหน้าตัว
- กรณีที่ 3 อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการน้อยกว่า
อัตราดอกเบี้ย

อัตราผลตอบแทนที่ต้องการและอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว ส่งผลอย่างไรต่อราคาตราสารหนี้ (ต่อ)

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดและราคาตราสารหนี้

อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในตลาดด้วย คือ

หากอัตราดอกเบี้ยในตลาด**เพิ่มสูงขึ้น**

ผู้ลงทุนย่อมต้องการอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้**เพิ่มขึ้น**

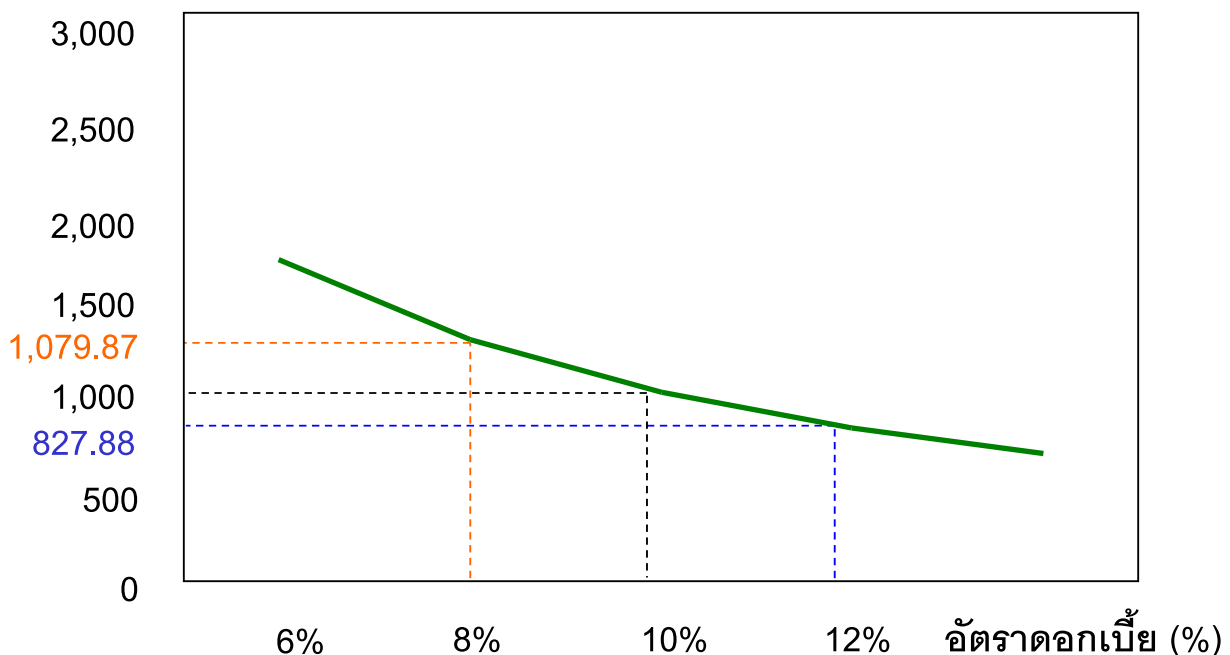

ราคาตราสารหนี้**ลดลง**

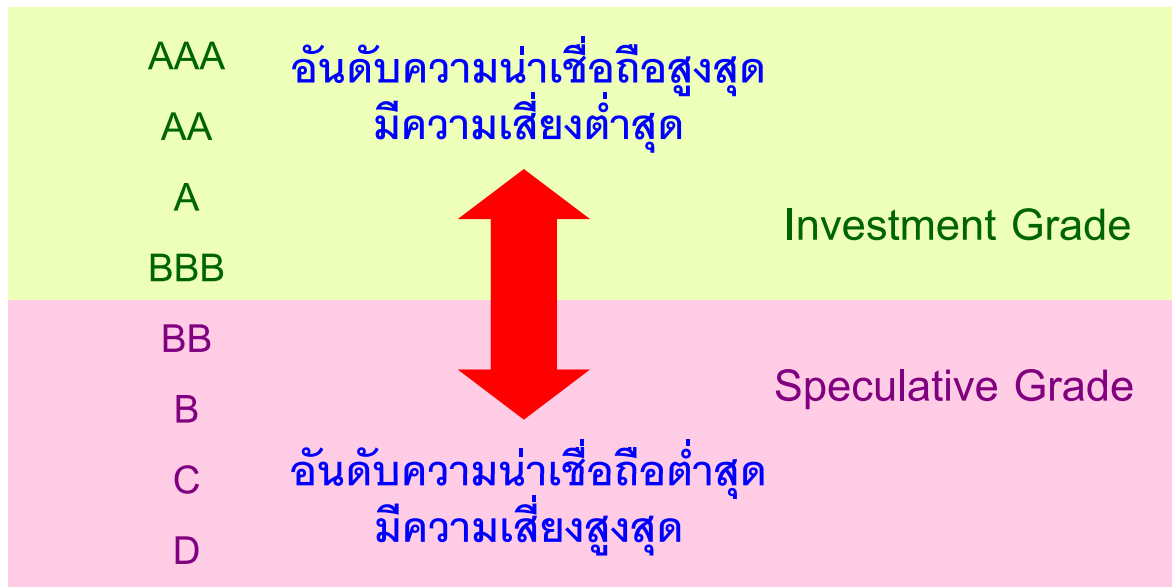

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดและราคาตราสารหนี้ (ต่อ)

ราคาตราสารหนี้ (บาท)

อันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating)

ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้

1. ความผันผวนของราคาตราสารหนี้จากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาด (Price risk, Interest rate risk, Market risk)
2. ความเสี่ยงในผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ (Reinvestment rate risk)
3. ความเสี่ยงที่เกิดการผิดนัด (Credit risk, Default risk)
4. ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานะของลูกหนี้ (Event risk)
5. ความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องของตราสารหนี้ (Liquidity risk)
6. ความเสี่ยงจากอำนาจการซื้อเปลี่ยนแปลง (Inflation risk)
7. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange rate risk)
8. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาครัฐ (Legal risk)
9. ความเสี่ยงจากสิทธิแฝงในตราสารหนี้ (Option – embedded risk)
10. ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับตัวผู้ลงทุนเอง (Risk risk, Black box risk)

1. ความผันผวนของราคาตราสารหนี้ อันเนื่องมาจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาด (Price Risk, Interest Risk, Market Risk)

อัตราดอกเบี้ยในตลาด	↑	ราคาของตราสารหนี้	↓
อัตราดอกเบี้ยในตลาด	↓	ราคาของตราสารหนี้	↑

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความผันผวนของ อัตราดอกเบี้ยในตลาด

- อายุคงเหลือของตราสารหนี้
- อัตราดอกเบี้ยหน้าตัวของตราสารหนี้

2. ความเสี่ยงในผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ (Reinvestment Rate Risk)

อัตราดอกเบี้ยในตลาด

อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง > อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการ

อัตราดอกเบี้ยในตลาด

อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง < อัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการ

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยตลาดที่มีผลต่อ Price Risk และ
Reinvestment Risk

	Price Risk	Reinvestment Rate Risk
อัตราดอกเบี้ยในตลาด 	ส่งผลทาง -	ส่งผลทาง +
อัตราดอกเบี้ยในตลาด 	ส่งผลทาง +	ส่งผลทาง -

3. ความเสี่ยงที่เกิดจากการผิดนัด (Credit Risk, Default Risk)

- ❖ เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการที่ผู้ออกตราสารผิดนัดชำระหนี้ / ไม่สามารถชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นของตราสารหนี้ได้
- ❖ ความเสี่ยงประเภทนี้พิจารณาได้จากอันดับความน่าเชื่อถือโดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

4. ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานะของลูกหนี้ (Event risk)

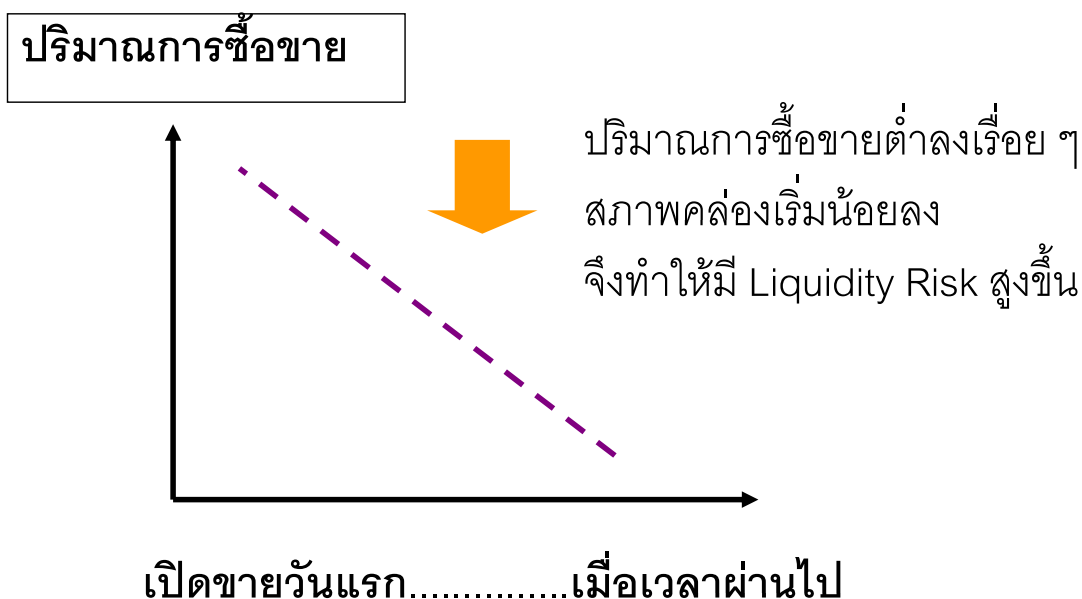
เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นกับผู้ออก ซึ่งมีผลต่อราคาของตราสารหนี้ เช่น

- ❖ ผู้ออกถูกลดอันดับความน่าเชื่อถือ
- ❖ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงินครั้งใหญ่
- ❖ การเกิดอุบัติเหตุ หรือภัยธรรมชาติ เช่น ไฟไหม้, น้ำท่วม
- ❖ การที่บริษัทตกเป็นเป้าหมายของการครอบงำกิจการ

5. ความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องของตราสารหนี้ (Liquidity risk, Marketability risk)

- ❖ เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการที่ตราสารหนี้นั้นไม่สามารถเปลี่ยนมือได้โดยง่าย
- ❖ อาจจะเป็นเพราะคุณสมบัติของตราสารหนี้นั้นหรือสภาพของตลาด
- ❖ ส่งผลให้เกิดการขาดสภาพคล่องของผู้ลงทุน

5. ความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องของตราสารหนี้ (Liquidity Risk, Marketability Risk) (ต่อ)

6. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการซื้อเปลี่ยนแปลง (Inflation Risk)

เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการที่ค่าของกระแสเงินสดที่ผู้ลงทุน
ได้รับจากการลงทุนในตราสารหนี้ลดลง

ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไป อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

ตัวอย่าง อำนาจการซื้อ (เงินเฟ้อ)

ผู้ลงทุนซื้อตราสารหนี้ที่ให้ดอกเบี้ยรับในอัตรา 7% ต่อปี ในขณะที่
อัตราเงินเฟ้อปัจจุบันสามารถคิดได้เป็น 6%

รับ : อัตราดอกเบี้ยรับ

+ 7 %

เสีย : ค่าเงินเฟ้อ

- 6 %

ผลตอบแทนสุทธิ

+ 1 %

7. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความผันผวนของ อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate Risk)

เกิดขึ้นในกรณีที่ลงทุนในตราสารหนี้ที่อยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศ
และให้ผลตอบแทนเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ

8. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง กฎเกณฑ์ภาครัฐ (Legal risk)

เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ หรือ
กฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการลงทุนในตราสารหนี้ เช่น

- ✿ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีสำหรับผลตอบแทนจากการ
ลงทุนในตราสารหนี้
- ✿ การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเงินได้

9. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากสิทธิแฝงในตราสารหนี้ (Option - Embedded Risk)

เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้แฝงสิทธิบางประการเข้าไปในตราสารหนี้ เช่น

✿ หุ้นกู้ประเภทไถ่ถอนคืนก่อนถึงวันครบกำหนด

- Call Option

Call Risk

- Put Option

Put Risk

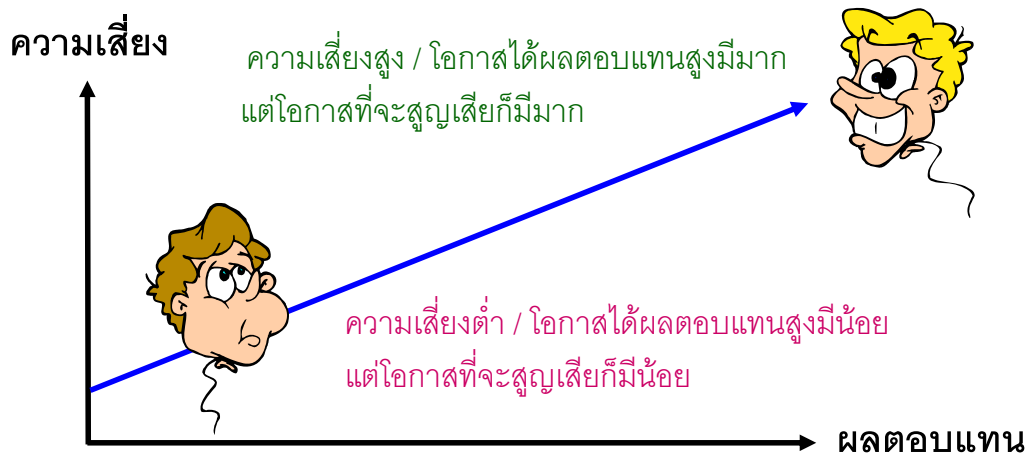
10. ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับตัวผู้ลงทุนเอง (Risk risk, Black box risk)

เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการลงทุนโดยขาดความรู้เกี่ยวกับตราสารหนี้ หรือการไม่ทราบถึงพฤติกรรมที่แท้จริงของราคาและอัตราผลตอบแทน

ความสัมพันธ์ของความเสี่ยงและผลตอบแทน

- ระดับความเสี่ยงนั้นมีความสัมพันธ์ใน **ทิศทางเดียวกัน** กับระดับผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินใด ๆ

5.

การวิเคราะห์ราคาและวิธีซื้อขายตราสารหนี้

- ◆ แนวคิดหลักของการวิเคราะห์ราคาตราสารหนี้
- ◆ ดัชนีตราสารหนี้
- ◆ ช่องทางและวิธีการซื้อขายตราสารหนี้
- ◆ สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในตราสารหนี้
- ◆ การติดตามภาวะตลาดและแหล่งข้อมูลเพื่อการตัดสินใจลงทุน

แนวคิดหลักของการวิเคราะห์ราคาตราสารหนี้

- ใช้หลัก การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost - Benefit Analysis)
 - ผู้ลงทุน : ราคาตราสารหนี้จะไม่สูงกว่ามูลค่าของผลประโยชน์ที่ได้รับ
 - ผู้ขาย : ราคาตราสารหนี้จะต้องไม่ต่ำกว่ามูลค่าของผลประโยชน์ที่เสียไป
- ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ กระแสเงินสดในรูปแบบของ ดอกเบี้ยและมูลค่าไถ่ถอน
- กระแสเงินสดที่ได้รับจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงมูลค่าของกระแสเงินสดตามเวลา (Time Value of Money)

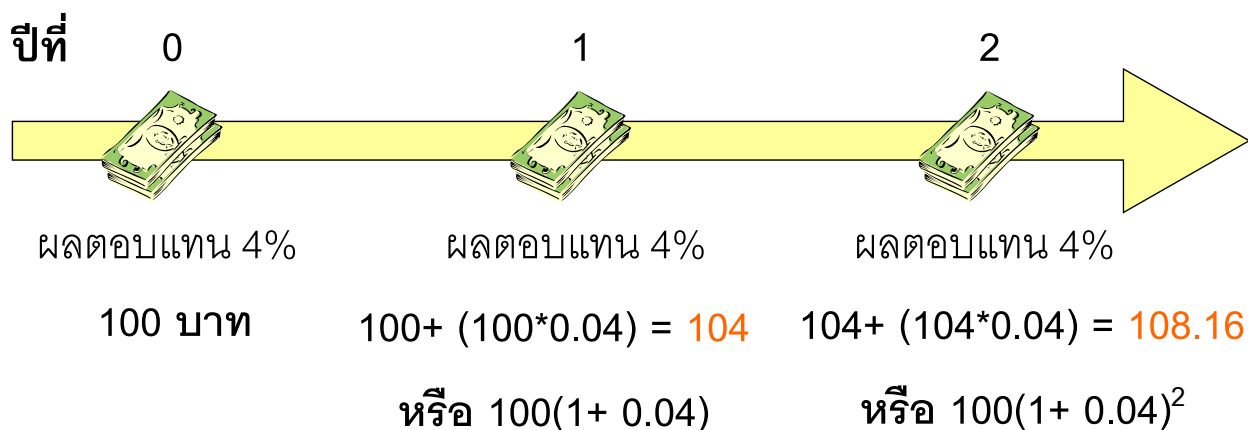
มูลค่าของกระแสเงินสดตามเวลา (Time Value of Money)

ตัวอย่าง กระแสเงินสด 100 บาท ในวันนี้ กับกระแสเงินสด 100 บาท ในอีก 2 ปี ข้างหน้า จะมีมูลค่าแตกต่างกันอย่างไร

โดยสมมติว่าอัตราดอกเบี้ยจากการแสวงหาผลประโยชน์เป็นร้อยละ 4 ต่อปี

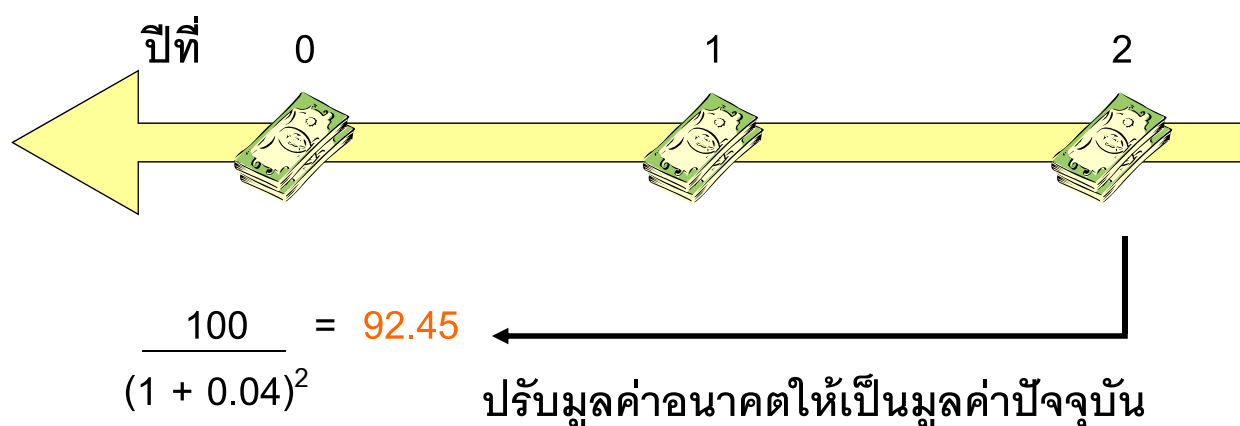
มูลค่าของกระแสเงินสดตามเวลา (ต่อ)

มูลค่าในอนาคต (Future value : FV) ของเงิน 100 บาท ในอีก 2 ปีข้างหน้า

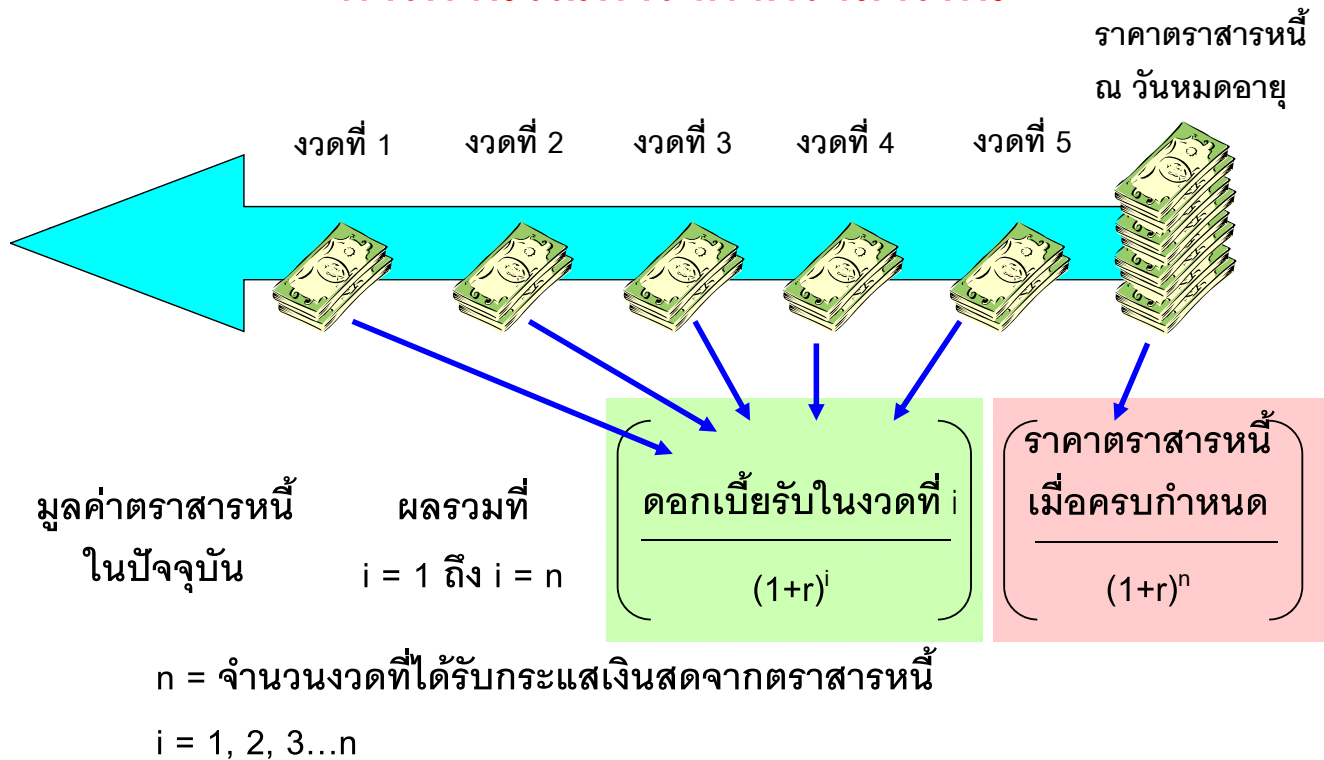

มูลค่าของกระแสเงินสดตามเวลา (ต่อ)

มูลค่าในปัจจุบัน (Present value : PV) ของเงิน 100 บาท

การคำนวณหาราคาตราสารหนี้

ตัวอย่าง การคำนวณหาราคาตราสารหนี้

ตราสารหนี้ A มีอายุคงเหลือ 5 ปี จ่ายดอกเบี้ยงวดละ 50 บาท โดยมูลค่าที่ตราไว้เท่ากับ 1,000 บาท และอัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการเท่ากับอัตราร้อยละ 4 ต่อปี

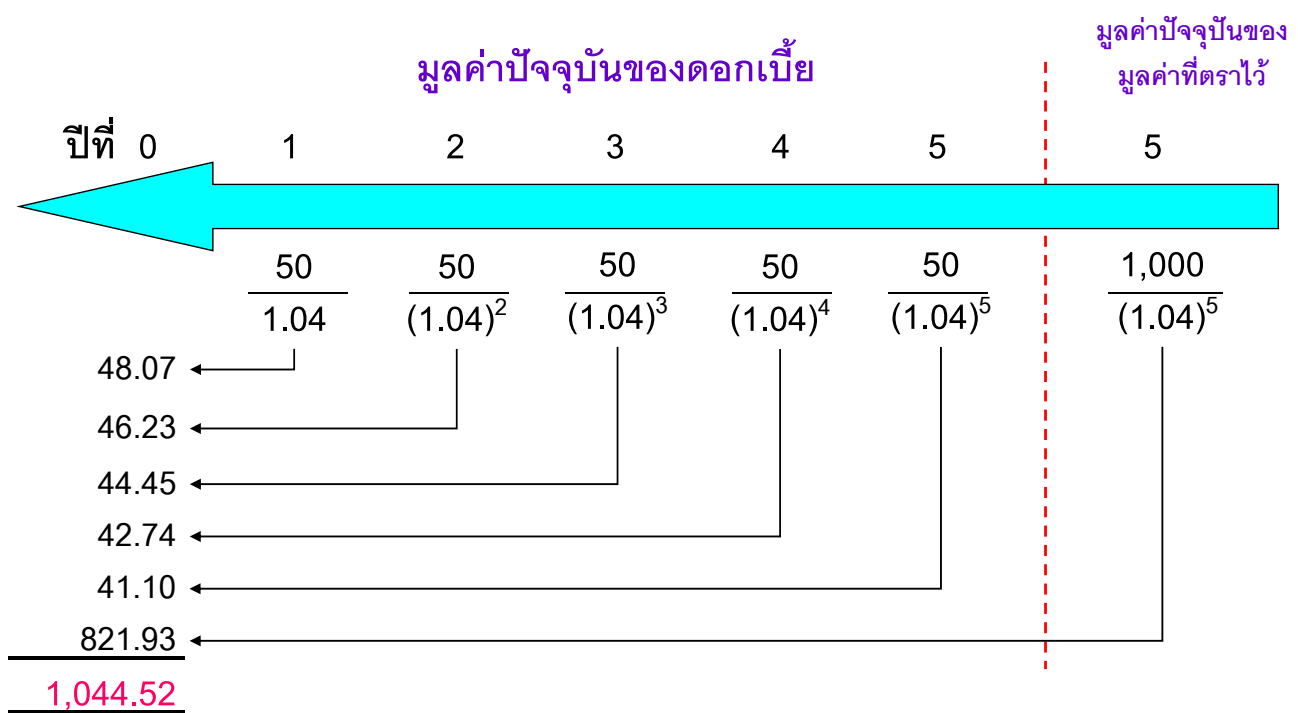
ตัวอย่าง การคำนวณหาราคาตราสารหนี้ (ต่อ)

$$B_0 = \sum_{i=1}^n \frac{CF}{(1+YTM)^i}$$

$$B_0 = \frac{50}{(1+0.04)^1} + \frac{50}{(1+0.04)^2} + \frac{50}{(1+0.04)^3} + \frac{50}{(1+0.04)^4} + \frac{50}{(1+0.04)^5} + \frac{1,000}{(1+0.04)^5}$$

สรุป $B_0 = PV(\text{int}) + PV(FV)$

ตัวอย่าง การคำนวณหาราคาตราสารหนี้ (ต่อ)

ดัชนีตราสารหนี้ (Bond Index)

- ❖ เป็นเครื่องวัดมูลค่าตลาดตราสารหนี้
- ❖ ใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามภาวะความเคลื่อนไหวของตลาดตราสารหนี้
- ❖ ใช้เป็นส่วนประกอบในการเลือกกองทุนที่จะนำเงินไปลงทุน

ดัชนีตราสารหนี้ (Bond Index) (ต่อ)

อัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวลดลง

ราคาของตราสารหนี้ก็จะเพิ่มสูงขึ้น

ดัชนีปรับตัวสูงขึ้น

ชนิดของดัชนีตราสารหนี้

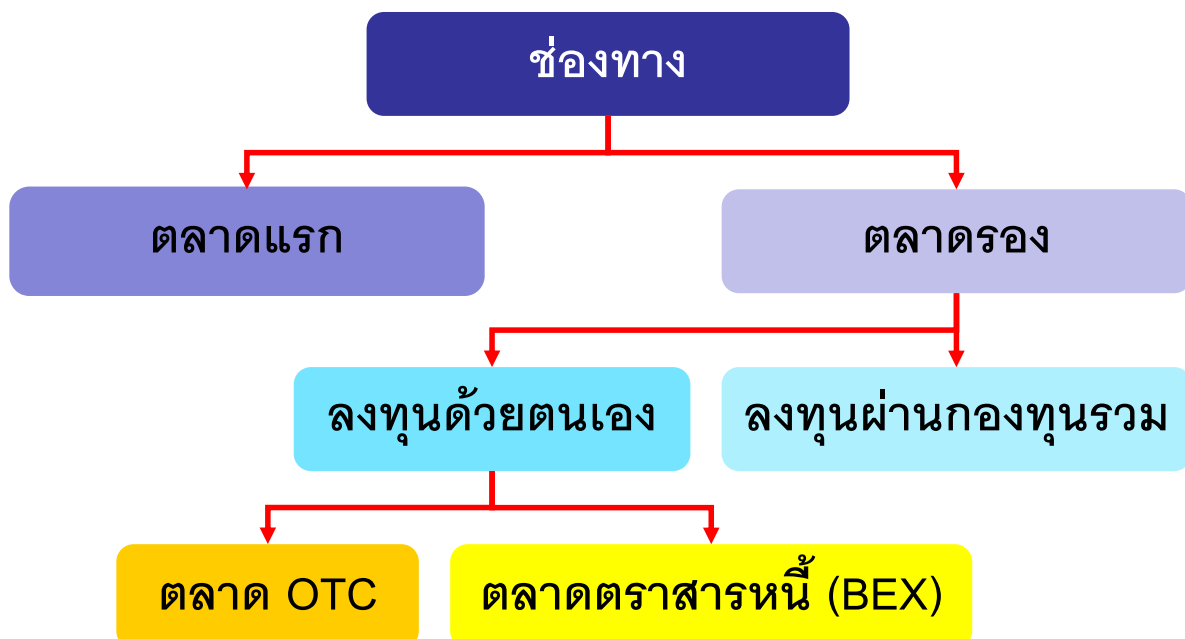
แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

✿ กลุ่มดัชนีตราสารหนี้พันธบัตรรัฐบาล
(Government Bond Index)

✿ กลุ่มดัชนีตราสารหนี้ของหุ้นกู้เอกชนที่มีอันดับ
ความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับน่าลงทุน
(Corporate Bond Index)

ช่องทางและวิธีการซื้อขายตราสารหนี้

วิธีการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดแรกและตลาดรอง

ตลาดแรก

พันธบัตรรัฐบาล

1. การจองซื้อ : พันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจประเภทออมทรัพย์
 - จองซื้อได้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ทั้ง 4 สาขา คือ หาดใหญ่ ลำปาง เชียงใหม่ ขอนแก่น หรือธนาคารออมสินทุกสาขา
2. การประมูล : พันธบัตรประเภทอื่นๆ เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ธปท. ฯลฯ
 - ประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bid)
 - ประมูลแบบไม่แข่งขันราคา (Non-Competitive Bid)

หุ้นกู้เอกชน

1. Private Placement (PP)
 - จำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อในวงจำกัด ได้แก่ จำกัดจำนวนผู้ซื้อ และเสนอขายให้ผู้ลงทุนสถาบัน 13 ประเภท
2. Public Offering (PO)
 - เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป และเปิดเผยข้อมูลมากกว่า PP
 - เงินลงทุนขั้นต่ำจะกำหนดโดยผู้ออกหุ้นกู้
 - ต้องมีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจากสถาบันจัดอันดับที่ ก.ล.ต. เห็นชอบ
 - ต้องจัดให้มีผู้แทนถือหุ้นกู้

วิธีการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดแรกและตลาดรอง (ต่อ)

ตลาดรอง

ผ่านตลาดตราสารหนี้ (BEX) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. เปิดบัญชีซื้อขายกับโบรกเกอร์
2. ส่งคำสั่งซื้อขายผ่านโบรกเกอร์ ขั้นต่ำ 100 หน่วย หรือ 100,000 บาท และทิวคิวของ 100 หน่วย
 - ระบบ AOM : ไม่เกิน 10,000 หน่วย หรือ 10,000,000 บาท
 - ระบบ Put-Through : เกิน 10,000 หน่วย หรือ 10,000,000 บาทขึ้นไป
3. โบรกเกอร์แจ้งยืนยันผลการสั่งซื้อขาย
4. ชำระเงินและรับมอบหลักทรัพย์ โดยค่าคอมมิชชันไม่เกิน 0.25% (ไม่รวม VAT)

ผ่านบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม

1. เปิดบัญชีซื้อขายกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.)
2. ส่งคำสั่งซื้อกองทุนรวมตราสารหนี้ / กองทุนผสมที่มีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้
3. บลจ. แจ้งยืนยันผลการสั่งซื้อขาย และ NAV ของหน่วยลงทุน ณ สิ้นวัน
4. ชำระเงินและรับมอบหน่วยลงทุน

วิธีการซื้อขายตราสารหนี้ผ่านกองทุนรวม

- ❖ ซื้อกองทุนรวมตราสารหนี้ / กองทุนผสมที่มีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ ผ่านบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม
- ❖ ได้รับประโยชน์ทางด้านภาษี
- ❖ ผู้ลงทุนที่ขาดความเข้าใจในเรื่องของตราสารหนี้ สามารถเข้าร่วมลงทุนได้
- ❖ มีความเสี่ยง ในกรณีที่ราคาพันธบัตรเปลี่ยนแปลง NAV ของกองทุนรวมและราคาซื้อขายของหน่วยลงทุนก็จะปรับตัวด้วย

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน (NAV - Net Asset Value)

มูลค่าทรัพย์สินที่กองทุนรวมลงทุนทั้งหมดตามราคาตลาด

หักด้วย ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของกองทุนรวม

เท่ากับ มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวม

ลงทุนในกองทุนรวมตราสารหนี้ต่างจาก การลงทุนด้วยตัวเองอย่างไร...???

- ◆ ผู้ลงทุนไม่สามารถตัดสินใจบางเรื่องได้ด้วยตัวเอง
- ◆ ตัวอย่างเช่น **กรณีที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง** แม้ผู้ลงทุนต้องการลงทุนต่อไปจนครบกำหนดไถ่ถอน ก็อาจจะทำไม่ได้ **เพราะกองทุนอาจต้องไถ่ถอนตามแรงกดดันของตลาด** เป็นต้น

คำแนะนำในการซื้อขายตราสารหนี้

ควรลงทุนในตราสารหนี้ เพื่อการกระจายความเสี่ยง

- ◆ ช่วงอัตราดอกเบี้ยขาลง ควรลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องการรับผลตอบแทนที่ต่ำ
- ◆ ช่วงอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น ควรลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้น เพื่อได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ (Reinvestment) ที่คุ้มค่า

สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในตราสารหนี้

สำหรับบุคคลธรรมดา (ไทย)

ประเภท	รายได้จากดอกเบี้ย	กำไรจากการขาย	รายได้จากส่วนลด
บุคคลธรรมดา	หักภาษี ณ ที่จ่าย 15% และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณภาษีรายได้สิ้นปี	หักภาษี ณ ที่จ่าย 15% และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณภาษีรายได้สิ้นปี (ยกเว้นตราสารหนี้ที่ไม่มีดอกเบี้ยที่ได้หักภาษี ณ ที่จ่าย 15% ไปแล้วจากผู้ถือคนแรก)	หักภาษี ณ ที่จ่าย 15% เฉพาะผู้ถือคนแรก และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณภาษีรายได้สิ้นปี

สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในตราสารหนี้ (ต่อ)

สำหรับนิติบุคคลไทย

ประเภท	รายได้จากดอกเบี้ย	กำไรจากการขาย	รายได้จากส่วนลด
นิติบุคคล	หักภาษี ณ ที่จ่าย 1% และให้นำไปรวมกับการคำนวณกำไรสุทธิด้วย (กรณีที่เงินสถาบันการเงินจะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตรา 3.3% ของรายได้ในส่วนดอกเบี้ย)	ไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำไปรวมกับการคำนวณกำไรสุทธิด้วย	หักภาษี ณ ที่จ่าย 1% และให้นำไปรวมกับการคำนวณกำไรสุทธิด้วย (กรณีที่เงินสถาบันการเงินจะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตรา 3.3% ของรายได้จากส่วนลด)

การติดตามภาวะตลาดและ แหล่งข้อมูลเพื่อตัดสินใจลงทุน

การติดตามภาวะตลาด

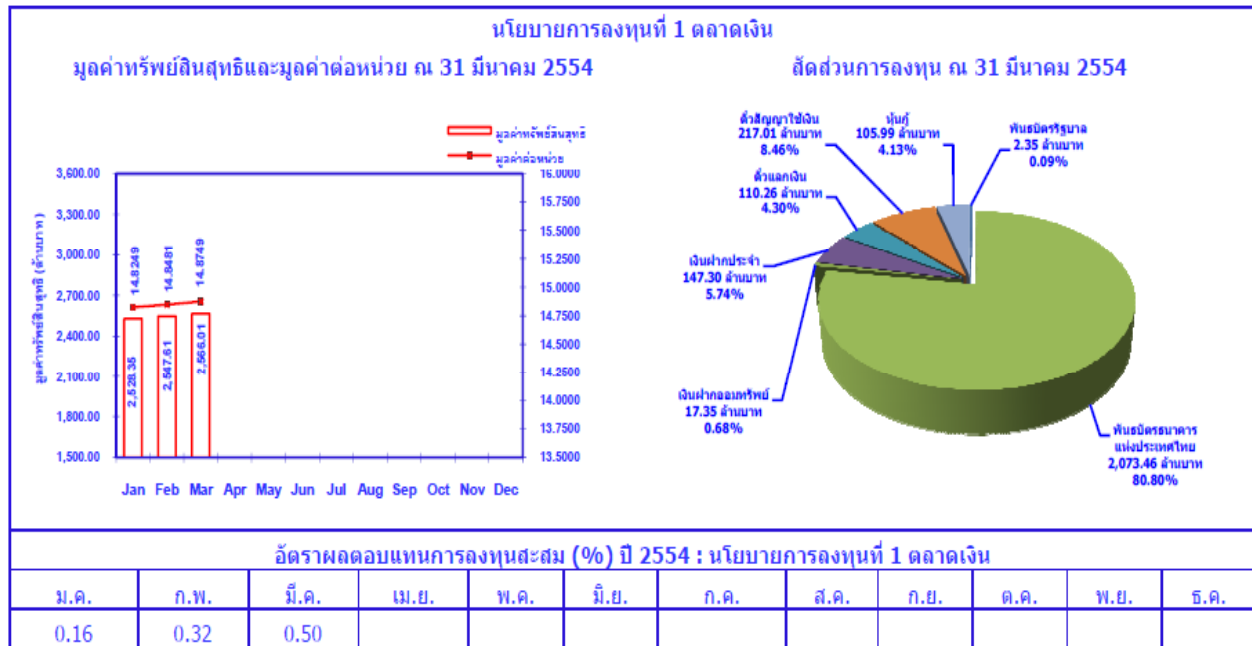
แหล่งข้อมูลเพื่อตัดสินใจลงทุน

- ❖ หนังสือสรุปข้อสนเทศการเสนอขายตราสารหนี้
- ❖ สื่อสิ่งพิมพ์และเอกสารเผยแพร่ต่างๆ
- ❖ เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
<http://www.set.or.th>
- ❖ เว็บไซต์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

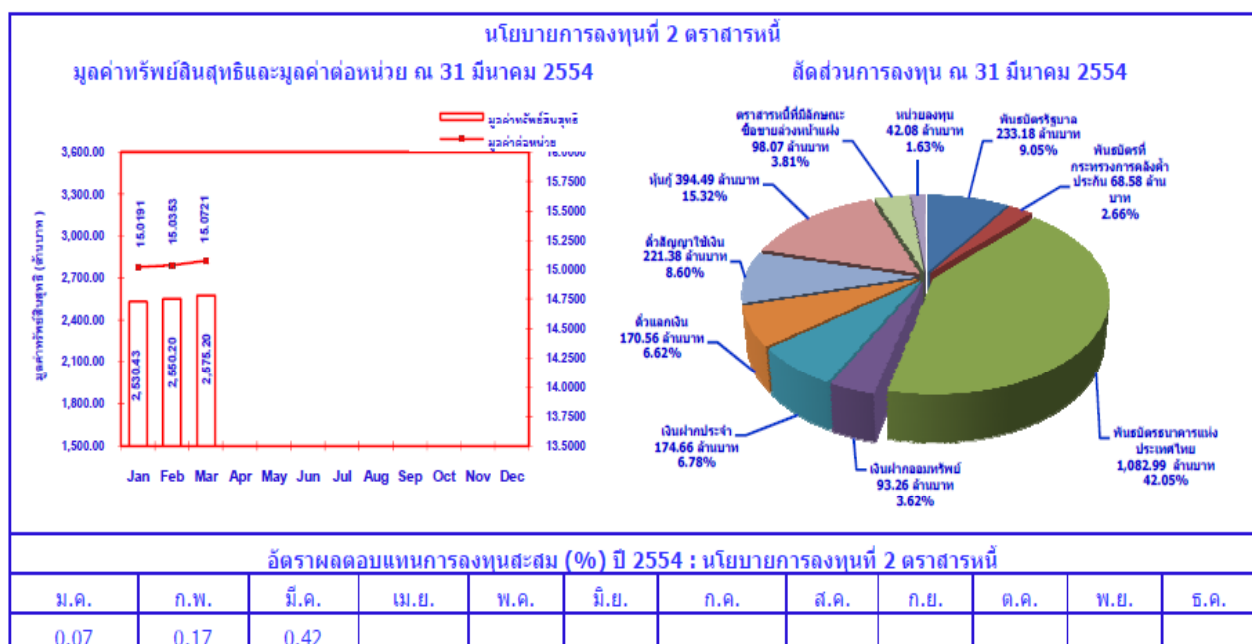
นโยบายการลงทุนของการไฟฟ้านครหลวง

นโยบายการลงทุนที่ 1 ตลาดเงิน

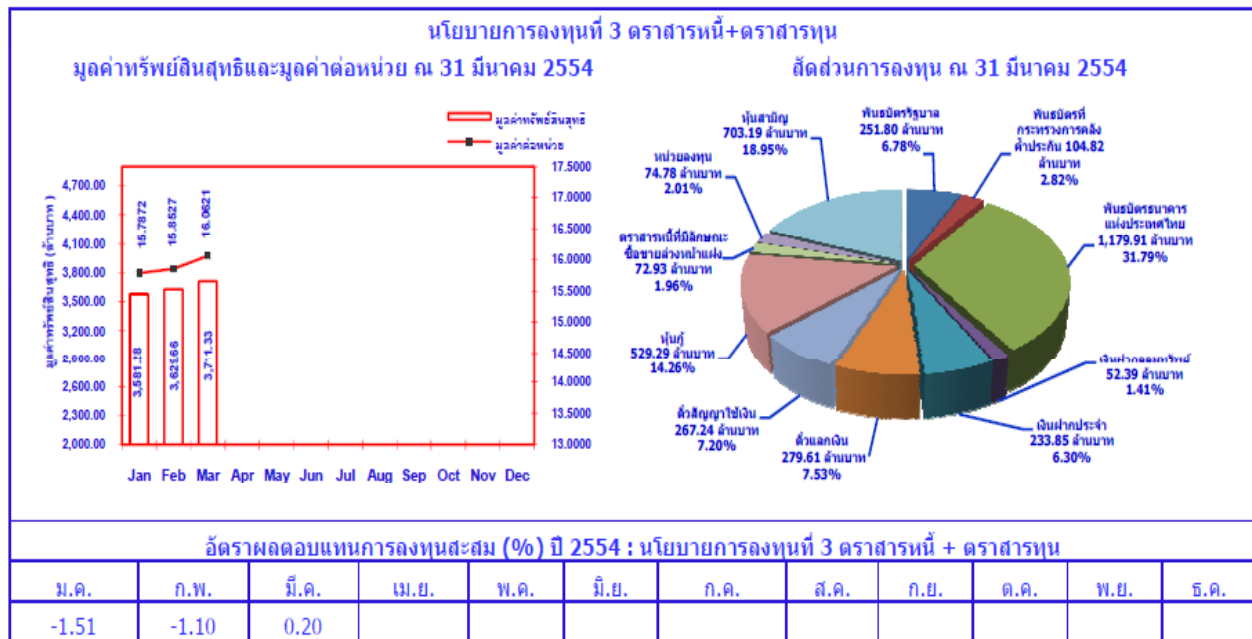

นโยบายการลงทุนของการไฟฟ้านครหลวง

นโยบายการลงทุนที่ 2 ตราสารหนี้

นโยบายการลงทุนของการไฟฟ้านครหลวง นโยบายการลงทุนที่ 3 ตราสารหนี้ + ตราสารทุน

QUESTIONS & ANSWERS

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน
สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
S-E-T Call Center 0-2229-2222

www.tsi-thailand.org